

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/33/2018
Identifikačné číslo spisu:	6616010613
Dátum vydania rozhodnutia:	20.02.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:6616010613.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného Ing. O. S., pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 2T/185/2016, na neverejnom zasadnutí dňa 20. februára 2019 v Bratislave, o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. septembra 2017, sp. zn. 4To/96/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec z 8. júna 2017, sp. zn. 2T/185/2016, bol obvinený Ing. O. S. uznaný vinným v bode 1/ zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. a v bode 2) z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. na tom skutkom základe, že

1/ od presne nezisteného mesiaca a roku, najmenej však po dobu štyroch rokov, až do leta 2015, na adrese spoločného bydliska v U., O. XXXX/XX a inde sexuálne zneužíval svoju dcéru maloletú V. S., nar. XX. XX. XXXX a to tak, že ju chytal za genitálie, masíroval jej ich, pozeral jej do genitálií, čo odôvodňoval tým, že sa musí presvedčiť, či tam nemá špinu, že jej bude lepšie, ako aj hocikedy v noci ju zobudil s tým, že maloletá má horúčku a preniesol ju z jej izby do spálne, položil ju na posteľ vedľa seba, stiahol si pyžamové nohavice a od maloletej žiadal, aby mu rukou masturbovala pohlavný úd a to až do jeho sexuálneho vyvrcholenia a tiež ju obchytkával na intímnych miestach počas toho, ako sa kúpali v bazéne,

2/ od presne nezisteného dátumu roku 2006 na adrese spoločného bydliska v U., O. XXXX/XX, mal neopodstatnené žiarlivostné prejavy voči svojej družke Ing. O. Z., nar. XX. XX. XXXX, kde ju podozrieval z mimopartnerských vzťahov, vyhrážal sa jej, že ju pripraví o strechu nad hlavou, že ju zabije, pričom sa začal vyhrážať a nadávať aj svojej maloletej dcére V. S., nar. XX. XX. XXXX, ako aj

nevlastnej dcére S. Z., nar. XX. XX. XXXX, používal rôzne vulgarizmy, určoval im koľko minút sa môžu sprchovať a keď tento limit prekročili, vypol hlavný prívod vody do domu a to aj napriek tomu, že maloletá V. S. bola v tom čase v sprche a mala na sebe šampón, určoval im koľko môžu svietiť, aby neminuli veľa elektrickej energie a keď ho Ing. O. Z. prosila, aby to nerobil, vyhrážal sa jej, že ju zbije a vyhodí na ulicu, keďže dom je len jeho a použila aj slová „skurvené svine, on ich žiť nebude, radšej ich zabije" a tieto svoje vyhrážky zopakoval naposledy v presne nezistený deň mesiaca august 2016 po tom, čo sa Ing. O. Z. rozhodla od neho odsťahovať spolu so svojimi dcérami a opätovne sa jej vyhrážal zabitím, čím vzbudil dôvodnú obavu u Ing. O. Z., že svoje vyhrážky uskutoční a teda obavu o jej život, ako aj životy jej dcér.

Za to ho Okresný súd Lučenec odsúdil podľa § 201 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 41 ods. 1, § 39 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého obvineného podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Odvolania podané obvineným a prokurátorom proti predmetnému rozsudku Okresného súdu Lučenec Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 12. septembra 2017, sp. zn. 4To/96/2017, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici podal na základe podnetu poškodenej Ing. O. Z., z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. dovolanie minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

V podanom dovolaní poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky číslo 1/2011 pod č. 5 s tým, že mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno oprieť len o okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, preto použitie tohto ustanovenia je skôr výnimkou a musí byť v každom prípade veľmi starostlivo odôvodnené. Z judikatúry je zrejmé, že nie je možné takýto postup odôvodňovať len samotným priznaním sa k spáchaniu trestného činu, ľútosťou nad jeho spáchaním, prípadne náhradou spôsobenej škody alebo doposiaľ vedením riadneho života. V danej veci obvinený sa k spáchaniu trestných činov ani nepriznal a svoju vinu aj naďalej popiera. Pomery páchatel'a sa týkajú hodnotenia jeho osoby. Tieto však priamo nesúvisia so spáchaním trestného činu. Ide o okolnosti, ktoré môžu ovplyvniť úvahy o treste. Za pomery páchatel'a odôvodňujúce postup podľa zákonného ustanovenia možno považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatel'a, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatel'a od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti páchatel'a, ak nie je možný iný zákonný postup a pod. V každom prípade sa vyžaduje, aby išlo o také výnimočné pomery páchatel'a, z ktorých je možné usudzovať, že trest odňatia slobody uložený v rámci trestnej sadzby by bol neprimerane prísny a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

V ďalšej časti dovolateľ poukázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu s tým, že súdy nemohli použiť ako odôvodnenie použitia mimoriadneho zníženia trestu nimi uvádzané tvrdenie, že „skutková podstata zločinu sexuálneho zneužívania zahŕňa aj súlož, ako aj iné spôsoby sexuálneho zneužívania, ktoré sú ďaleko vážnejšie než tie, ktorých sa dopustil obvinený.". Použitie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu nie je možné odôvodniť ani skutočnosťou, že keď už maloletá bola staršia a už odmietala to, čo obvinený od nej žiadal, tak obvinený toto akceptoval a nenútil ju k žiadnemu takémuto konaniu.

Dovolateľ poukázal na okolnosti prípadu, najmä, že skutočnosť, že sexuálne zneužívanie zo strany obvineného môže mať na maloletú vážne následky pre jej ďalší zdravý telesný a psychický vývin potvrdila aj znalkyňa MUDr. Halašová, ktorá síce uviedla, že syndróm týranej osoby u maloletej zistený nebol, avšak toto zistenie sa týka druhého trestného činu, za ktorý bol obvinený stíhaný. Namietal tiež, že mimoriadne zníženie trestu nemožno argumentovať ani zdravotným stavom obvineného, nakoľko jeho zdravotné problémy síce nie sú zanedbateľné, avšak je zrejmé, že trpí chorobami, ktoré nie sú v jeho veku neobvyklé. Zdôrazňovanie samotného faktu vyššieho veku obvineného tiež nie je možné považovať

za výnimočné okolnosti, nakoľko by na to nebolo možné prihliadať ani ako na poľahčujúcu okolnosť.

Zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. bolo podľa dovolateľa nedôvodné, v dôsledku čoho je uložený trest nezákonný, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

Navrhol preto, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4To/96/2017 z 12. septembra 2017 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanovení § 39 ods. 1 Tr. zák. v prospech obvineného O. S., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a Krajskému súdu v Banskej Bystrici prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol a súčasne, aby podľa § 380 ods. 2 Tr. por. rozhodol o väzbe obvineného, ktorý sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

K dovolaniu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky sa vyjadrila prokurátorka príslušnej prokuratúry a uviedla, že dôvody dovolania sú v podstate totožné s dôvodmi podaného odvolania, pretože minister spravodlivosti zhodne s dozorujúcou prokurátorkou poukazuje na skutočnosť, že použitie zmierňovacieho ustanovenia bolo v danej veci nedôvodné.

Obvinený sa k dovolaniu ministra spravodlivosti vyjadril prostredníctvom svojej obhajkyne a uviedol, že skutku, ktorý sa mu kladie za vinu sa nedopustil a poukázal na ním podané dovolanie. S argumentáciou dovolateľa nesúhlasí, nakoľko súdy oboch stupňov pri použití § 39 ods. 1 Tr. zák. argumentovali najmä pomermi obvineného, jeho vekom, nepriaznivým zdravotným stavom a jeho doterajším spôsobom života, ale zaoberali sa aj okolnosťami prípadu a dôsledkami, ktoré skutok mohol zanechať a zároveň zvažovali aj sledovanie účelu trestu a v zhodne skonštatovali, že uložený trest považujú na účel prevýchovy za dostačujúci.

K dovolaniu sa vyjadrila aj Ing. O. Z. - poškodená, ktorá uviedla, že keby dnes mala možnosť vziať späť svoj podnet, na základe ktorého bolo uvedené dovolanie podané, tak by to urobila, resp. dnes by už taký podnet nepodávala. Jednak preto, že po uplynutí množstva času, ktorý strávila premýšľaním nad situáciou, do ktorej sa jej rodina dostala, pri súčasnom zohľadnení osobnostných a charakterových vlastností obvineného je presvedčená o tom, že už uložený trest splnil svoj účel a je dostatočný. Pôvodne podávala trestné oznámenie kvôli úplne iným skutočnostiam, než aké sa objavili v priebehu trestného konania a dlho jej trvalo, kým spracovávala informácie, o ktorých nemala ani tušenia a ktoré sa dozvedela v priebehu trestného konania. Nikdy v živote by jej nenapadlo, že také niečo sa u nich mohlo diať a napriek vážnej kríze vzťahu, ktorú s obvineným prežívali, vždy ho považovala za dobrého otca, s V. mal počas jej detstva krásny vzťah, ktorý sa postupne menil. Poukázala tiež na to, že do neľahkej životnej situácie sa dostala aj ona sama, nakoľko trpí závažným ochorením a nevie, koľko času jej ešte zostáva a či sa dožije návratu obvineného z výkonu trestu. Má strach, že dcéra zostane bez akejkoľvek pomoci v najcitlivejšom období svojho života, odkázaná len sama na seba alebo na cudzích ľudí. Akokoľvek paradoxne to znie, ale jediný, kto jej v živote bude môcť a vedieť pomôcť, je jej otec, ktorý je vzdelaný a inteligentný človek. Trest, ktorý mu bol uložený považuje za postačujúci, vzhľadom k jeho veku a tiež zdravotnému stavu, ktorý sa mu výrazne zhoršil po tom, ako bol vzatý do väzby má strach, že by uloženie dlhšieho trestu nezvládol tak psychicky, ako ani fyzicky. Napokon uviedla, že si uvedomuje, že skutočnosti uvedené v jej vyjadrení nie sú právneho charakteru, no napriek tomu by bola rada, keby ich dovolací súd zohľadnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie podal minister spravodlivosti na podnet poškodeného, čo je v súlade s ustanovením § 369 ods. 1 Tr. por. Zároveň však pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych -

procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie“.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, ale z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expressis verbis* vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Platí tiež, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, teda ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Minister spravodlivosti v posudzovanej trestnej veci uplatnil vo vzťahu k výroku o treste jednoznačný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. argumentujúc nesprávnym použitím zákonného ustanovenia § 39 Tr. zák. s tým, že neboli splnené zákonné podmienky pre použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu.

V tejto súvislosti aj dovolateľ a aj najvyšší súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Tpj 46/2010, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky číslo 1/2011 pod poradovým číslom 5.

Podľa uvedeného stanoviska sa hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu svojou povahou a významom primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť „pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste.

Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste, okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák., v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezníženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. nezakladá

žiadny dovolací dôvod. Argumentácia ministra spravodlivosti v podanom dovolaní teda napĺňa uplatnený dovolacích dôvodov, konkrétne dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Trestný poriadok vo vzťahu k výroku o treste upravuje dva dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. h); za prvé, ak bol uložený trest mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby alebo za druhé, ak bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. Tento dovolací dôvod sa týka iba tých druhov trestov, ktoré majú v Trestnom zákone odstupňovanú trestnú sadzbu. Trest je potom uložený mimo sadzbu tak pri nedôvodnom prekročení hornej hranice príslušnej trestnej sadzby, ako aj nezákonným prelomením jej dolnej hranice, pokiaľ je dolná hranica v zákone určená. Pod tento dôvod dovolania spadá aj nesprávna aplikácia ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. Môže ísť ale aj o prípady prekročenia hornej hranice sadzby, napr. pri ukladaní ďalšieho trestu podľa ustanovenia § 43 Tr. zák.

Podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Podľa § 201 ods. 2 písm. a), b) Tr. zák., odňatím slobody na sedem až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania a na chránenej osobe.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Kým námietka nepoužitia ustanovenia § 39 Tr. zák. v zmysle citovaného stanoviska nezakladá žiaden z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., tak námietka nesprávneho použitia ustanovenia § 39 Tr. zák. a výmera trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby evidentne obsahovo napĺňa dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. Treba ale zdôrazniť, že v rámci tohto dovolacieho dôvodu nemožno namietat' len samotnú neprimeranosť uloženého trestu.

Vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 39 Tr. zák. to potom znamená, že nemožno namietat', že konkrétny charakter súdom zistených okolností prípadu alebo pomerov páchatel'a nebol taký, ktorý by odôvodňoval zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu možno namietat' nesprávnosť použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. len za situácie, ak by zníženie trestu nebolo opreté o žiadnu skutočnosť, ktorá by zákonný dôvod pre takýto postup mala zakladať.

V posudzovanej trestnej veci aplikáciu ustanovenia § 39 Tr. zák. okresný súd odôvodnil tým, že obvinený sa narodil v roku XXXX a doposiaľ nebol súdom trestaný, má zdravotné problémy, avšak aj okolnosťami samotného prípadu s tým, že jednak skutková podstata zahŕňa vážnejšie spôsoby zneužívania než tie, ktorých sa dopustil obžalovaný, ale aj tým, že maloletá, keď bola staršia a už odmietala to, čo obvinený od nej žiadal, tak toto akceptoval a nenútil ju k žiadnemu takému konaniu. Krajský súd uvedenú argumentáciu doplnil práve zdravotnými problémami obvineného, s tým, že tieto nie sú zanedbateľné (čo v konečnom dôsledku potvrdzuje aj poškodená O. Z. vo svojom vyjadrení k dovolaniu), odporúčaný bol dispenzár spádovým diabetológom, urológom, endokrinológom a psychiatrom. Poukázal tiež na závery znaleckého posudku, podľa ktorých maloletá mala od predmetných udalostí odstup, bola kritická, na úrovni svojho veku a zvládacích mechanizmov sa snažila situáciu riešiť a zastaviť predmetné konanie otca. Krajský súd preto uzavrel, že trest uložený obvinenému je akceptovateľný.

Z vyššie uvedeného je evidentné, že okresný aj krajský súd dôvody pre mimoriadne zníženie trestu vyvodili predovšetkým z pomerov páchatel'a, ale aj z okolností prípadu. Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. pomery páchatel'a v spojení s ďalšími podmienkami (použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania), môžu odôvodňovať takýto postup a v tomto konkrétnom prípade aj podľa názoru dovolacieho súdu odôvodňovali, aj keď najvyšší súd dopĺňa, že trest uložený obvinenému je mierny, nie však neprimeraný.

Najvyšší súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v danom prípade sa obvinený dopustil skutočne závažnej trestnej činnosti, voči svojej maloletej dcére a nie je možné, ani žiadúce uvedenú trestnú činnosť bagatelizovať. Naopak, spoločnosť je potrebné chrániť pred páchatel'mi takýchto trestných činov a dôsledne dbať na ich potrestanie. Obvinený bol správne a zákonne uznaný vinným a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý však aj podľa názoru najvyššieho súdu postačuje v danom prípade na ochranu spoločnosti a má všetky predpoklady naplniť účel trestu. Mimoriadne zníženie trestu je inštitút skutočne mimoriadny, výnimočný, ku ktorému môže súd pristúpiť len v osobitých prípadoch. Nie je to inštitút, ktorý možno aplikovať vždy a v zásade mimoriadne znižovať tresty páchatel'om automaticky.

V danom prípade sú však dôvody pre mimoriadne zníženie trestu odôvodnené, aj keď skôr pomermi páchatel'a - obvineného - ako objektu trestu a použitie trestnej sadzby ustanovenej zákonom, by bolo pre obvineného tak citelné - vzhľadom na jeho vek a zdravotný stav - že možno konštatovať, že by bolo neprimerane prísne a teda je zjavné, že trest uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by v danom prípade páchatel' pociťoval podstatne citelnejšie, ako iní páchatelia. Najvyšší súd však zdôrazňuje, že sa nestotožňuje s dôvodmi mimoriadneho zníženia trestu, ktoré ustálili súdy vo vzťahu k okolnostiam prípadu, pretože skutočnosť, že skutková podstata zahŕňa vážnejšie spôsoby zneužívania než tie, ktorých sa dopustil obvinený alebo že trestná činnosť nezanechala na maloletej osobitné narušenie, nie sú dôvodom pre mimoriadne zníženie trestu (R 5/1966). Napriek tomu dôvody mimoriadneho zníženia, vyplývajúce z pomerov obvineného sú prijateľné.

Podstatné ale v konečnom dôsledku zostáva, že vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 39 Tr. zák. nemožno namietat', že konkrétny charakter súdom zistených pomerov obvineného nebol taký, ktorý by odôvodňoval zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Námietky ministra spravodlivosti preto nenapĺňajú dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. bolo v trestnej veci obvineného O. S. z časti opreté o takú skutočnosť, ktorá zákonný dôvod pre takýto postup súdu zakladala, a teda k namietanému porušeniu zákona v prospech obvineného nedošlo.

Len pre úplnosť treba uviesť, že obvinený O. S. bol právoplatne odsúdený pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. a podľa trestnej sadzby najprísnejšieho trestného činu mu bolo možné uložiť trest (v rámci základnej trestnej sadzby) od sedem do dvanásť rokov (pri použití § 41 ods. 2 Tr. zák. by sa horná hranica trestnej sadzby zákonným spôsobom upravovala, a to aj vzhľadom na pomer poľahčujúcich a pritŕžujúcich okolností). Ak mu okresný súd za túto trestnú činnosť s použitím zákonného ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 6 mesiacov, tak mu evidentne uložil prípustný druh trestu (trest odňatia slobody je vždy prípustným druhom trestu - pozn. súdu) a v rámci trestnej sadzby stanovenej v § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák., keďže v tomto prípade nesmel uložiť trest odňatia slobody kratší dva roky, nakoľko v osobitnej časti tohto zákona je dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň päť rokov. Ani v tomto smere preto k porušeniu zákona v prospech obvineného O. S. nedošlo.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie ministra spravodlivosti ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.